Vlaams Parlement

535 (2020-2021) – Nr. 1
ingediend op 12 november 2020 (2020-2021)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Economie, Werk,
Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie
uitgebracht door Kurt Vanryckeghem

over de stand van zaken van de aanpak van de coronacrisis na de nieuwe maatregelen van het overlegcomité van 16 oktober 2020

verzendcode: ECO

Samenstelling van de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie:

Voorzitter: Robrecht Bothuyne.

Vaste leden:
Allessia Claes, Maaike De Vreese, Andries Gryffroy, Rita Moors, Axel Ronse;
Yves Buysse, Ilse Malfroot, Els Sterckx;
Robrecht Bothuyne, Kurt Vanryckeghem;
Tom Ongena, Maurits Vande Reyde;
Meyrem Almaci, Imade Annouri;
Caroline Gennez.

Plaatsvervangers:
Annick De Ridder, Maarten De Veuster, Philippe Muyters, Elke Sleurs, Tine van der Vloet;
Kristof Slagmulder, Klaas Slootmans, Wim Verheyden;
Stijn De Roo, Loes Vandromme;
Steven Coenegrachts, Sihame El Kaouakibi;
Johan Danen, Ann De Martelaer;
Els Robeyns.

Toegevoegde leden:
Jos D'Haese.

INHOUD

I. Inleidende uiteenzetting 4
1. Maatregelen van het Overlegcomité 4
2. Economische steunmaatregelen 4
2.1. Een nieuw Vlaams Beschermingsmechanisme 5
2.2. Stand van zaken van de andere maatregelen 7
3. Maatregelen Werk en Sociale Economie 8
II. Bespreking 12
1. Vragen en opmerkingen van de leden 12
2. Antwoord van de minister 20
2.1. Economie 20
2.2. Werk 22
3. Replieken 24
3.1. Tussenkomsten van de leden 24
3.2. Antwoord van de minister 25
Gebruikte afkortingen 27
Bijlage: zie de dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be

De Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie hield op 22 oktober 2020 een gedachtewisseling met Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de stand van zaken van de aanpak van de coronacrisis na de nieuwe maatregelen van het overlegcomité van 16 oktober 2020.

(Deze vergadering werd als videoconferentie georganiseerd.)

De door de minister getoonde presentatie is terug te vinden op de dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be.

I. Inleidende uiteenzetting

Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, zal eerst de maatregelen overlopen die werden genomen door het overlegcomité van 16 oktober 2020. Daarna zal ze ingaan op de economische steunmaatregelen en de maatregelen voor het beleidsdomein Werk en Sociale Economie.

De minister antwoordt daarbij ook op vragen die ze op voorhand schriftelijk kreeg van commissieleden.

1. Maatregelen van het Overlegcomité

Op het Overlegcomité van 16 oktober 2020 is beslist om de maatregelen tegen de opmars van het coronavirus terug te verscherpen:

- Restaurants en cafés zijn verplicht gesloten, behalve voor het aanbieden en leveren van afhaalmaaltijden en dranken. De hotels kunnen open blijven.
- De verkoop van alcoholische dranken is niet toegestaan tussen 20.00 u en 5.00 u. Dit geldt zowel voor de winkels als voor de takeaway. Bij afhaalrestaurants zijn alcoholische dranken enkel mogelijk om mee te nemen tot ten laatste 20 uur. Bij afhaal moet steeds de nadruk liggen op het afhalen van een maaltijd.
- Alle logiesvormen (hotel, B&B, vakantiewoningen enzovoort) mogen wel open-blijven, dit met inbegrip van hun restaurant, maar zonder de drinkgelegenheden. Deze eetgelegenheden zijn uitsluitend toegankelijk voor gasten die er verblijven.
- Grootkeukens voor verblijf-, school-, leef- en werkgemeenschappen mogen open blijven.
- Ook de shishabars worden gesloten. Het individueel en collectief gebruik van waterpijpen wordt eveneens verboden in voor het publiek toegankelijke plaatsen.
- Daarnaast blijven de geldende sluitingsverplichtingen nog van toepassing. Dit betreft de jacuzzi's, stoomcabines en hamams (behalve indien hun gebruik privé is), de discotheken en dancings en de feest- en receptiezalen, behalve voor de organisatie van rouwmaaltijden.

Deze aangescherpte maatregelen, die gelden vanaf 19 oktober 2020, zullen zonder meer een sterke impact op de economie hebben. Zeker de sector van de restaurants en cafés en hun toeleveranciers worden zwaar getroffen. Extra steunmaatregelen zijn dus wenselijk.

2. Economische steunmaatregelen

Zoals ook al voor het Overlegcomité werd aangegeven, zal de Vlaamse Regering de ondernemingen blijven ondersteunen. Voor augustus en september 2020 werden reeds maatregelen genomen, voor de periode vanaf oktober 2020 wordt in een nieuw beschermingsmechanisme voorzien. Andere steunmaatregelen blijven gelden.

De Vlaamse Regering treft deze maatregelen omdat ze noodzakelijk zijn om gezonde bedrijven door de crisis te helpen, maar ook omdat ze effect hebben. Een analyse van Graydon toont dat aan. Voor de crisis bevond amper 4 procent van de Vlaamse bedrijven zich in een financiële risicozone, met een ernstig gevaar op faling. Door de coronacrisis dreigde dit aandeel op te lopen tot 46 procent. Dankzij de overheidsmaatregelen, zowel op federaal als Vlaams niveau, werd dit gevaar fors ingedamd. Ongeveer de helft minder ondernemingen dan gevreesd, komen in een financieel moeilijke situatie terecht. Het aandeel schokbestendige ondernemingen blijft boven de 70 procent en dat is bijzonder belangrijk. Tegelijk toont de analyse van Graydon ook aan dat de situatie nog bijzonder precair is voor zowat een kwart van de Vlaamse bedrijven. Daarom zijn extra maatregelen nu zeker wenselijk.

2.1. Een nieuw Vlaams Beschermingsmechanisme

Het Vlaams Beschermingsmechanisme wordt in een aangepaste vorm verlengd. De precieze modaliteiten moeten nog op de ministerraad van de Vlaamse Regering van 23 oktober 2020 worden goedgekeurd. De minister geeft de volgende informatie dus onder voorbehoud van goedkeuring door de Vlaamse Regering.

Volgende afspraken over de voorwaarden voor ondersteuning werden al wel gemaakt:

- De maatregel is van toepassing op de bedrijven die minstens 60 procent omzetverlies lijden. Alle restaurants en cafés waarvoor tot verplichte sluiting is beslist, vallen hier automatisch onder voor de periode 19 oktober tot en met 18 november 2020.
- De steun bedraagt 10 procent van de verwachte omzet, berekend op basis van de gerealiseerde omzet in dezelfde periode in 2019 of een andere gelijkaardige periode. De regeling voor starters, waarbij vergeleken kan worden met een financieel plan, blijft behouden.
- Voor zelfstandigen in bijberoep wordt het steunpercentage gehalveerd en vastgelegd op 5 procent. Verder blijven de eerder ingestelde drempels inzake minimuminkomen en activiteit van toepassing voor de zelfstandigen in bijberoep.
- De minister verwijst naar de tabel die in de presentatie is opgenomen. Wie in de periode van 1 oktober 2020 tot en met 15 november 2020 (dus gedurende zes weken) of in de periode van 19 oktober 2020 tot en met 18 november 2020 (vier weken) een omzetverlies van minstens 60 procent lijdt, komt in aanmerking. Er is dus een keuzemogelijkheid voor die ondernemingen waar het omzetverlies zich sterk toespitst op de vier weken van de verplichte sluiting. Waarom wordt in die keuzemogelijkheid voorzien? Er zijn sectoren die de voorbije maanden permanent door de crisis werden getroffen, zoals bijvoorbeeld de eventsector. Voor die ondernemingen is het belangrijk dat de steun kan ingaan vanaf 1 oktober 2020. Andere ondernemingen zien hun omzet zeer drastisch dalen door de sluiting van de restaurants en cafés vanaf 19 oktober 2020, zoals onder meer de toeleveranciers van deze horecazaken.
- Voor kleine bedrijven (minder dan tien werknemers) ligt het maximumbedrag voor de premie op 11.250 euro over een periode van zes weken omzetdaling of op 7500 euro over vier weken. Voor ondernemingen vanaf tien werknemers ligt het maximumbedrag op respectievelijk 22.500 euro over zes weken en 15.000 euro over vier weken.
- De maatregel is er voor alle sectoren. Om alle ondernemingen die getroffen worden door een verplichte sluiting op dezelfde manier te behandelen, zal de steun ook worden toegekend aan ondernemingen die nog steeds gesloten zijn en dat sinds het begin van de crisis, zoals de discotheken. De maatregel van de sluitingspremie van 160 euro per dag wordt bijgevolg stopgezet.
- De uitgesloten ondernemingsvormen (zoals de patrimoniumvennootschappen) en rechtstoestanden (stopzetting of faillissement) worden doorgetrokken. Ook het naleven van de verplichting van de witte kassa blijft een voorwaarde. Indien aan die verplichting niet is voldaan, wordt de premie beperkt tot 2250 euro.

De minister geeft daarbij nog enkele overwegingen mee:
- Met het nieuwe Vlaams Beschermingsmechanisme wordt opnieuw voor een omzetgerelateerde steun gekozen. Het is geen forfaitair systeem, maar een vergoeding die rekening houdt met de omvang van de activiteiten en de onderliggende kosten van de onderneming. De omvang van de premie is ook gebaseerd op een gemiddelde aan vaste kosten (na de personeelskosten). Met de premie van 10 procent wordt gemiddeld twee derde van deze kosten gedekt.
- Takeaway wordt blijvend aangemoedigd voor de restaurantsector, zonder dat dit effect heeft op de premie. Er is enkel een afwijking voor de horecazaken die in hoofdzaak leven van takeaway en meer dan 50 procent van de omzet hieruit halen, zoals bijvoorbeeld een frituur met één tafel. Deze eetgelegenheden kunnen enkel een premie bekomen als ze een omzetverlies van 60 procent aantonen. Deze afwijking is volgens de minister niet meer dan rechtvaardig.
- Het maximumplafond voor steun aan iets grotere ondernemingen (vanaf tien werknemers) wordt verhoogd. Door de aanhoudende crisis dreigen de reserves bij deze wat grotere bedrijven ook helemaal uitgeput te geraken. De minister denkt daarbij bijvoorbeeld aan belangrijke spelers in de eventsector. Met een plafond van 22.500 euro over zes weken gaat het toch over zeer substantiële bedragen.
- Deze steun is generiek toegankelijk voor alle sectoren die met nieuw of blijvend omzetverlies worden geconfronteerd.

De aanvragen voor deze steun zullen online kunnen worden ingediend bij VLAIO vanaf 16 november 2020 tot en met 31 december 2020.

Voor het nieuwe Vlaams Beschermingsmechanisme wordt 200 miljoen euro ingeschreven in de begroting. Voor de horeca wordt een bedrag van ongeveer 140 miljoen euro geraamd, voor de overige sectoren ongeveer 60 miljoen euro.

Indien de coronacrisis blijft aanhouden en de strenge maatregelen daardoor langer blijven gelden, zal de Vlaamse Regering via het nieuwe Vlaams Beschermingsmechanisme ook in steun voorzien voor de laatste zes weken van het jaar (16 november 2020 tot 31 december 2020). Hiervoor wordt een extra budget van 200 miljoen euro geraamd.

De verschillende toegelichte modaliteiten zullen op 23 oktober 2020 in de ministerraad worden vastgelegd in een besluit van de Vlaamse Regering. Over het beschermingsmechanisme zal dan ook worden gecommuniceerd.

De minister toont een tabel met enkele simulaties voor de toepassing van de maatregel. Bij een forfaitaire premie is onmiddellijk helder hoeveel iedereen krijgt, bij een premie die gerelateerd is aan de omzet- en personeelsomvang wordt dit complexer. De tabel geeft de toepassing van de modaliteiten voor zeven verschillende situaties weer, gaande van ondernemingen met een kleine omzet naar ondernemingen met een grote omzet en dit zowel voor de periode van vier weken als voor deze van zes weken. In de tabel zijn ook de gegevens opgenomen voor de gemiddelde drankgelegenheid en de gemiddelde eetgelegenheid. De omzetcijfers zijn afkomstig van Horeca Vlaanderen.

Het gemiddelde café bijvoorbeeld zal voor de periode van vier weken een premie kunnen bekomen van 978 euro. Voor een restaurant kan dit oplopen tot 2555 euro. Ondernemingen met een aanzienlijke omzet die ook voldoende personeel tewerkstellen, zullen dankzij de verschillende plafonds dus aanspraak kunnen maken op een hogere premie. De minister stipt aan dat tijdens eerdere gedachtewisselingen werd opgemerkt dat gelijke steun niet door iedereen als fair wordt ervaren.

Naast deze Vlaamse maatregelen zijn er ook de federale maatregelen, zoals de verdubbeling van het overbruggingsrecht, het uitstel en de kwijtschelding van verhoging van de RSZ-bijdragen.

2.2. Stand van zaken van de andere maatregelen

Steunmaatregelen

Verschillende steunmechanismen zijn nog steeds van toepassing. Het eerste Vlaams Beschermingsmechanisme (voor de maanden augustus en september 2020) kan nog tot en met 15 november 2020 worden aangevraagd. De minister merkt op dat er nog steeds ondernemingen zijn die niet op de hoogte zijn van de mogelijkheid om steun te krijgen, zo werd ze recent nog gecontacteerd door Brugse kantwinkels die er ten onrechte van uitgingen dat ze niet in aanmerking kwamen.

Voor het eerste Vlaams Beschermingsmechanisme zijn er al ongeveer 7200 aanvragen ingediend en er werd al voor een bedrag van ruim 24 miljoen euro aan steun goedgekeurd. Het gemiddelde is ongeveer 4400 euro steun voor twee maanden of 2200 euro voor vier weken.

Getroffen ondernemingen kunnen ook nog steeds een beroep doen op de handelshuurlening. Deze regeling is belangrijk voor de horeca, maar ook ondernemingen uit de eventsector kunnen er gebruik van maken. Oorspronkelijk kon men aanvragen indienen tot 1 oktober 2020, maar de regeling werd inmiddels verlengd tot 1 december 2020.

De verlenging van verschillende maatregelen hangt natuurlijk ook samen met de zeer recente, maar belangrijke beslissing van de Europese Commissie over de verlenging van het tijdelijke staatssteunkader. De minister heeft aan VLAIO gevraagd om een globale aanmelding voor te bereiden voor de verlenging van de Vlaamse maatregelen voor de periode tot einde juni 2021.

Deze verlenging zal het mogelijk maken om ook in de eerste helft van 2021 de Gigarant COVID-19-waarborg en de 'corona achtergestelde leningen' te kunnen inzetten.

PMV en LRM

De minister kreeg voor de gedachtewisseling vragen van Philippe Muyters over de afstemming tussen PMV en LRM, in het bijzonder wat de coronaleningen betreft. De minister stelt dat men voor de 'corona achtergestelde leningen' de volgende afspraken toepast, afhankelijk van de vertreksituatie van de Limburgse onderneming:

- Ondernemingen die geen producten van LRM gebruiken (bijvoorbeeld in de horeca of de handel) kunnen zonder meer terecht bij PMV/z.
- Bedrijven die van LRM een lening ontvingen in het verleden kunnen een coronalening aanvragen bij PMV, indien de LRM-lening wordt terugbetaald. Europa vereist immers dat in geen geval de coronalening mag dienen voor de terugbetaling van een andere financiering. Dit is werkbaar als het om een beperkt saldo gaat.
- Bedrijven die buiten Limburg gelegen zijn en waarin LRM een kapitaalparticipatie aanhoudt, zijn niet a priori uitgesloten van een coronalening. Wanneer in dergelijke gevallen een coronalening door de onderneming wordt aangevraagd, moeten PMV en LRM, op ad-hocbasis, in onderling overleg een oplossing afspreken betreffende het aandeelhouderschap in deze onderneming.

Evenementen

Een andere lopende maatregel is het terugbetaalbaar voorschot voor de organisatie van evenementen. Ook deze steun kan nog steeds worden aangevraagd. Een eerste oproep voor events in 2020 wordt op dit moment door VLAIO beoordeeld. De nieuwe oproep voor evenementen die plaatsvinden tussen 1 januari 2021 en 1 oktober 2021 werd opengesteld op 5 oktober 2020 en loopt tot en met 9 november 2020. Organisatoren kunnen bij VLAIO een terugbetaalbaar voorschot aanvragen voor de organisatie van nieuwe evenementen. De verplichting tot terugbetaling vervalt indien het event geannuleerd wordt als gevolg van overheidsmaatregelen met betrekking tot COVID-19.

De minister kreeg ook een specifieke vraag van Bart Dochy over het veilig organiseren van grote evenementen in de zomer van 2021 en het COVID Event Risk Model. Het CERM is een risico-inschattingstool die is ontwikkeld door de eventsector in samenwerking met wetenschappelijke experts en goedgekeurd door de Nationale Veiligheidsraad. Het doel van het model is dat de eventorganisator hiermee aantoont dat hij een scenario heeft waarbinnen het evenement kan worden georganiseerd, rekening houdend met geldende veiligheidsmaatregelen inzake het coronavirus. Het CERM is vergelijkbaar met de gidsen met veilige werkinstructies in de verschillende sectoren. Het CERM is dus niet ontwikkeld door VLAIO.

De regeling voor het terugvorderbaar voorschot voor evenementen bepaalt dat een 'groen' CERM-label bij de aanvraag moet worden gevoegd. VLAIO gaat bij de behandeling van de aanvragen na of de indiener op een realistische manier heeft nagedacht over hoe hij het evenement coronaproof kan organiseren. Dat is volgens de minister ook zo afgestemd met de sector.

Als er problemen zijn bij de praktische toepassing van het CERM dan worden deze best besproken binnen de sector, met name met de Alliantie van Belgische Event Federaties. Als het CERM kan worden aangepast aan de concrete noden die Bart Dochy signaleert, dan is er geen belemmering om een beroep te doen op het voorschot voor de organisatie van events.

De minister besluit dat als er in de komende periode nood blijkt aan concrete extra economische steunmaatregelen, er alvast een kader is waarvan gebruik kan worden gemaakt om die maatregelen uit te rollen.

3. Maatregelen Werk en Sociale Economie

Huidige stand van zaken op de Vlaamse arbeidsmarkt

Op zeven maanden tijd heeft de coronacrisis de Vlaamse arbeidsmarkt grondig door elkaar geschud. De minister overloopt enkele cijfers:

- In augustus 2020 waren er in Vlaanderen nog 170.000 tijdelijk werklozen. Dit is een grote daling, maar het cijfer toont wel aan dat de effecten op de arbeidsmarkt nog steeds groot zijn.
- In een maand tijd steeg de Vlaamse werkloosheid terug naar het niveau van drie jaar geleden. Nooit eerder steeg de werkloosheid zo snel. In september 2020 waren er 202.583 niet-werkende werkzoekenden in Vlaanderen. Dit is een daling met 10.711 NWWZ tegenover augustus 2020. De minister ziet dit als een voorzichtig positief signaal, maar de jongste weken is er door de maatregelen weer een moeilijke situatie ontstaan.
- VDAB ontvangt opmerkelijk minder vacatures dan een jaar geleden en ook de uitstroom naar werk is sterk gedaald. In de laatste twaalf maanden (oktober 2019 tot en met september 2020) werden 248.003 vacatures ontvangen. In september 2020 stonden er bij VDAB bijna 40.000 vacatures open, in september 2019 waren dat er meer dan 50.000.

De minister geeft ook de tewerkstellingscijfers in de sociale economie mee:
- Wat betreft het collectief maatwerk: de eerste twee weken van oktober 2020 was 96 procent van de doelgroepwerknemers in de maatwerkbedrijven en maatwerkafdelingen aan het werk en slechts 5 procent tijdelijk werkloos. Deze tijdelijke werkloosheid kan verschillende oorzaken hebben – zoals de mindere conjunctuur, minder bedrijfsopdrachten enzovoort – maar het blijft een laag cijfer. Er zijn ook maatregelen genomen, zoals de beschermingsvergoeding en de aanpassingspremie, met het doel de tewerkstelling zoveel mogelijk te behouden.
- In de lokale diensteneconomie liggen de tewerkstellingscijfers iets lager dan bij het collectief maatwerk. De tewerkstelling van de LDE-werknemers stijgt van 79 procent naar 81 procent, terwijl 11 procent van de LDE-werknemers nog tijdelijk werkloos is. Het aantal bedrijven met een terugval van opdrachten met meer dan 10 procent stijgt van 21 procent naar 29 procent. Maar 13 procent van de LDE-organisaties haalt net meer opdrachten binnen. Dit wijst opnieuw op een zeer gedifferentieerd beeld in de sector van de sociale economie.

Inzetten tijdelijk werklozen

De minister kreeg vragen van Tom Ongena en Axel Ronse over tijdelijk werklozen. Ze verwijst eerst naar het antwoord op een eerdere vraag om uitleg van Robrecht Bothuyne over de tijdelijk werklozen die zich inschrijven bij VDAB (*Vragen om uitleg* Vl.Parl. 2020-21, nr. 202). De minister nuanceerde daarin de cijfers over het aantal 'voltijdse' tijdelijk werklozen en gaf ook meer toelichting over de zogenaamde drietrapsraket in de aanpak van VDAB. Belangrijk daarbij is dat in de derde fase in een aanbod op maat wordt voorzien. Er wordt nu zeer intens overlegd met de zorgsector, horeca en eventsector.

De minister heeft op 22 oktober 2020 het platform Help in de zorg kunnen lanceren. De zorg is een van de zwaarst getroffen sectoren en heeft een grote nood aan helpende handen. Er valt zorgpersoneel uit wegens ziekte, maar ook omdat de quarantaineregels moeten worden gerespecteerd of omdat er een verhoogde werkdruk is (burn-out). De commissieleden stelden dan ook, net zoals de minister, terecht de vraag of tijdelijk werklozen niet in de zorgsector kunnen worden ingeschakeld. Er zijn andere sectoren die getroffen zijn door werkloosheid door de coronamaatregelen: niet alleen de horecasector, maar ook de eventsector, de reis- en luchtvaartsector en bijvoorbeeld de industriële poetsdiensten. Nog op 21 oktober 2020 zijn er intensieve contacten geweest tussen het kabinet van de minister, de zorgsector, andere bedrijfssectoren zoals de eventsector en de horeca, de vakbonden, de interimsector en VDAB. Er is unaniem beslist om de handen in elkaar te slaan. De bedoeling is de zorgsector te 'ontzorgen' van ondersteunende, logistieke en administratieve taken.

VDAB lanceerde de website helpindezorg.be. Het is een landingspagina waar alle nodige informatie te vinden is voor zowel werkgevers (huidige werkgevers en werkgevers in de zorg) als werknemers en tijdelijk werklozen, maar ook jobstudenten, freelancers enzovoort. Er kunnen vacatures worden gepost en kandidaten kunnen zich kenbaar maken. De klemtoon wordt gelegd op tijdelijke vacatures, maar wie op zoek is naar een duurzame job of een vakantiejob in de zorg kan er eveneens terecht. Uiteraard kan het ook gaan over interimjobs.

VDAB zal de vacatures zeer actief aanpakken. De vacatures staan in gedeeld beheer, zodat op een efficiënte en vlotte manier de geschikte match kan worden gevonden. VDAB zet rond de pagina ook communicatie- en mailingacties op. De verschillende betrokken sectoren zullen zelf ook al hun leden inlichten. De website wordt in een eerste fase gelanceerd met vooral informatie. In een tweede fase komt er ook het matchingluik bij.

Er is nog geen zicht op de gevraagde profielen. De minister kan wel melden dat er op 16 oktober 2020 bijna 3000 zorgpersoneelsleden afwezig waren. In de eerste coronagolf waren dat er maximaal 1600. Met dergelijke cijfers is duidelijk dat de nood hoog is. Zorgnet-Icuro gaf, na een peiling naar de interesse, alvast aan dat er bij de leden van hun netwerk veel belangstelling is voor tijdelijke versterking voor de niet-zorgende en niet-medische taken in de zorg- en welzijnssector. Hierdoor kan het reeds actieve personeel gedeeltelijk worden ontlast en kan het zich meer toespitsen op specifieke zorgkundige en verpleegkundige opdrachten en handelingen. Het is dan wel van belang dat de zorgsector de vacatures ook voldoende kenbaar maakt.

Er is het meeste interesse voor het profiel 'polyvalente medewerker in de zorg'. Dit is een ruime term voor profielen die, zonder over een (medische) kwalificatie in de zorg of welzijn te beschikken, voor verschillende taken kunnen worden ingezet. Het gaat dan onder meer over logistieke ondersteuning, het begeleiden van bezoekers, ondersteuning van het callcenter, stewardfuncties, onthaal, ontsmetten en reinigen van materiaal, animatie enzovoort.

Er wordt vertrokken van een vrijwillige basis; dat kan ook niet anders in het huidige regelgevend kader. Bovendien zal er worden voorzien in de nodige opleidingen – bijvoorbeeld inzake infectiepreventie, omgaan met dementie, veiligheid enzovoort – zodat een job in de zorgsector door onervaren mensen degelijk en veilig kan worden uitgevoerd. De sector stelt zelf een opleidingspakket ter beschikking, evenals VDAB en zijn partners, maar ook de werkgevers kunnen hiervoor instaan.

De sector engageert zich om de medewerkers aan een voldoende aantrekkelijk, maar correct barema, geldig in de zorgsector, in te schalen. Relevante anciënniteit kan mee worden ingeschaald, ook voor tijdelijk werklozen die tijdelijk de stap zouden zetten naar de zorgsector. Een bijzondere bezorgdheid bij de werkgevers is ook dat de tijdelijke werknemers nog kunnen terugkeren naar de 'eerste' werkgever. Daarom is de minister tevreden dat er een ontwerp van kaderakkoord in de maak is dat dit soort afspraken regelt bij het aanstellen van tijdelijk werklozen in de zorgsector. Daar wordt nu de laatste hand aan gelegd. De minister heeft in het interministerieel comité van 22 oktober 2020 bij de federale minister van Werk aangedrongen om het kader om tijdelijk elders te werken te verduidelijken en zo helder mogelijk te maken, in het bijzonder wat betreft de terugkeer naar de eigen werkgever. Federaal minister van Werk Pierre-Yves Dermagne heeft zich daartoe geëngageerd.

Tijdelijk werklozen kunnen ook ingezet worden via interimcontracten. De uitzendsector heeft tijdens de eerste coronagolf al grote inspanningen geleverd en wordt nu ook betrokken bij dit project.

Er is ook het bestaande instrument van de beroepsinlevingsstage, dat volgens de minister bijzonder geschikt is om de tijdelijke transitie mogelijk te maken. Voor een maximale duurtijd van zes maanden kan een vergoeding van 800 euro worden gegeven, die te cumuleren is met de uitkering voor tijdelijke werkloosheid. De BIS geldt wel enkel voor niet-hooggeschoolden. De minister heeft aan haar federale collega van Werk gevraagd ook dit uit te klaren.

Ondertussen blijft VDAB zich uiteraard verder inspannen om de structurele tekorten in de zorgsector in te vullen. Dat gebeurt door het inzetten van gespecialiseerde bemiddelaars, die samenwerken met de sector en verschillende opleidings- en onderwijsverstrekkers om maximaal werkzoekenden naar de zorg toe te leiden.

Ilse Malfroot stelde ook een vraag over het inzetten van tijdelijk werklozen uit de zwaarst getroffen sectoren. De minister vindt het idee van een transitiefonds voor de werknemers uit die sectoren waardevol. Het werd geponeerd door professor Ive

Marx van de Universiteit Antwerpen, die ook deel uitmaakt van de door de minister geconsulteerde groep arbeidsmarktexperten. Het snel opzetten van een dergelijk fonds is niet haalbaar. Momenteel wordt vertrokken van de bestaande instrumenten en mogelijkheden om de mensen in de zwaar getroffen sectoren zoveel mogelijk te helpen.

De vraag van Ilse Malfroot ging ook specifiek in op de werknemers in de horecasector. In de volgende communicatie aan de tijdelijk werklozen zal VDAB meer sectorspecifiek communiceren, het aanbod voor de horecamedewerkers zal in de kijker worden gezet. Wie zich ingeschreven heeft bij VDAB kan een beroep doen op het beschikbare aanbod. Een belangrijke kanttekening daarbij is dat VDAB de huidige tijdelijk werklozen in de horeca niet kent. De data stromen niet onmiddellijk door naar VDAB, waardoor meer dan ooit op het netwerk rond de horeca wordt gerekend. De minister heeft daarom aan haar federale collega van Werk gevraagd om de gegevens over de tijdelijk werklozen snel(ler) ter beschikking te stellen.

De minister kan verder melden dat er vanuit VDAB en VLAIO ook initiatieven richting ondernemers en zelfstandigen zijn genomen. Ook voor hen is er een uitgebreid aanbod, dat nu kenbaar wordt gemaakt. Het VDAB-aanbod werd bijeengebracht op een aparte infopagina: vdab.be/blijf-ondernemen.

Daarnaast heeft VLAIO in zijn coronanieuwsbrief een nieuwe rubriek opgenomen over de opleidings- en vormingsmogelijkheden voor ondernemers. Het betreft zowel het aanbod van VDAB als van verschillende andere partners. Via de partners en andere diverse kanalen zal deze dienstverlening meer kenbaar worden gemaakt. Dat zal ook specifiek gebeuren voor het VDAB-aanbod voor de horecasector.

Belangrijk is dat de horecasector zelf stappen onderneemt om zijn opleidingsaanbod in de kijker te plaatsen. Zo krijgen alle werknemers uit de sector een magazine in de bus waarin het opleidingsaanbod staat van Horeca Forma, het opleidingsfonds van de sector. Horeca Forma geeft ook aan dat het veel inschrijvingen van (tijdelijk) werkzoekenden krijgt voor hun standaardopleidingsaanbod. Dat gaat om korte en losse modules, onder de noemer 'leersnacks', maar ze zijn competentieversterkend en heel nuttig voor de loopbaan.

Dienstenchequesector

Het aantal ingegeven elektronische dienstencheques is de laatste weken ongeveer gelijk aan het aantal ingegeven cheques in dezelfde periode in 2019. In de week van 5 oktober 2020 lag het aantal ingegeven cheques 1,74 procent hoger dan dezelfde periode in 2019. Het aantal uitbetaalde cheques in weken 36 tot en met 40, wat ruwweg overeenkomt met de maand september, is wel gedaald met 6,6 procent. Vanuit de sector krijgt de minister het signaal dat deze terugval zich in oktober 2020 doorzet. Met de verscherpte coronamaatregelen zouden opnieuw meer klanten afzeggen en meer poetshulpen uitvallen.

Maar de minister krijgt ook signalen van werknemers die bij klanten poetsen die niet aangeven dat ze in quarantaine zitten, terwijl in die gevallen niet kan en mag worden gepoetst. Het is belangrijk dat de dienstenchequemedewerkers actief blijven, maar daarbij moeten ook de voorschriften worden gevolgd.

Het kabinet van de minister zat op 20 oktober 2020 samen met de dienstenchequesector om deze punten, en ook de financiële situatie van de sector, te bekijken. Er is een plan van aanpak met vier stappen:
- Er wordt nu een aangepaste versie van de veiligheidsrichtlijnen gepubliceerd.
- Over deze richtlijnen wordt aan alle klanten gecommuniceerd.

- De Vlaamse inspectie zal de samenwerking met de federale inspectie Toezicht op het Welzijn op het Werk versterken om de gevallen waar de gezondheid van de huishoudhulpen door klanten in het gedrang wordt gebracht, strikter te kunnen opvolgen.
- De minister heeft aan de administratie gevraagd om na te gaan of het noodzakelijk is om de verhoogde subsidies in het kader van de coronacrisis te hernemen. Dit zal ook nog voorwerp uitmaken van bespreking binnen de Vlaamse Regering.

Beleidsinitiatieven inzake telewerk

Het is niet alleen belangrijk dat werkzoekenden een job vinden, maar ook dat werknemers hun job kunnen blijven uitoefenen. De laatste maanden heeft telewerken ingang gevonden op heel wat werkvloeren.

Uit een internationale bevraging bij 3500 werknemers blijkt dat 98 procent van de werknemers, ondanks de drempels, toch één of meerdere dagen in de week aan telewerk wil doen. Ook uit Belgische cijfers blijkt dat het grootste deel van de werknemers wil blijven thuiswerken na de coronacrisis. Daarom neemt de minister initiatieven om telewerk op een duurzame en gezonde manier te verankeren.

De minister lanceerde samen met de SERV een website met objectieve en onderbouwde informatie over telewerken (www.werkbaarwerk.be/telewerken). Daarnaast kan ook een beroep worden gedaan op de werkbaarheidscheques. Met deze cheques kunnen ondernemingen onder meer professioneel advies over telewerken krijgen.

Op 2 november 2020 start een brede communicatiecampagne rond werkbaar werk en telewerk. Finaal zal de minister in het kader van het Vlaamse relanceplan ook een investeringsoproep 'telewerk' lanceren, voornamelijk gericht op kmo's. Met deze oproep wil ze opleidingen stimuleren om telewerk duurzaam te verankeren in de ondernemingen.

II. Bespreking

1. Vragen en opmerkingen van de leden

Tussenkomst van Philippe Muyters

Philippe Muyters zegt heel goed te begrijpen dat een bedrijf niet eerst kan langsgaan bij LRM voor waarborgen en leningen en daarna hetzelfde kan vragen aan PMV. Deze regel heeft hij zelf ingevoerd. De coronacrisis veroorzaakt echter een heel specifieke situatie. Een coronalening kan alleen worden toegekend door PMV, die daarvoor de toestemming heeft gekregen van de Europese Commissie. Het moet daarbij gaan over gezonde bedrijven die in de problemen zijn gekomen door de coronacrisis. LRM heeft die uitzondering niet gekregen. PMV kan bovenop een innovatielening nog een coronalening geven aan bijvoorbeeld een Oost-Vlaams bedrijf dat in moeilijkheden is gekomen. Een Limburgs bedrijf dat voor een innovatie een lening is aangegaan bij LRM en die nog moet afbetalen, kan geen coronalening van PMV krijgen.

Het lid ziet drie mogelijke oplossingen. Een eerste is de fusie van LRM en PMV, maar dat is politiek wellicht niet haalbaar. Een tweede mogelijkheid is het hele dossier over te dragen aan PMV wanneer een Limburgs bedrijf dat een lening of waarborg is aangegaan bij LRM een coronalening wil aanvragen. Een derde mogelijkheid is dat specifiek voor coronaleningen een uitzondering wordt gemaakt op de

algemene regeling van onverenigbaarheid van leningen bij LRM en PMV. De vraag is welke oplossing de minister verkiest.

Philippe Muyters rekent hoe dan ook op een oplossing voor die bedrijven die inherent gezond zijn maar die vandaag door de coronacrisis in de problemen zijn gekomen.

Tussenkomst van Ludwig Vandenhove

Ludwig Vandenhove reageert op de tussenkomst van Philippe Muyters. Het lid meent dat de meeste Limburgse ondernemers niet akkoord zullen gaan met het voorstel van fusie van PMV en LRM.

Philippe Muyters repliceert dat dit slechts een van drie mogelijke oplossingen is die hij ziet. Hij heeft erbij vermeld dat deze eerste oplossing politiek wellicht niet haalbaar is.

Ludwig Vandenhove gaat ervan uit dat het nieuwe beschermingsmechanisme dat de minister heeft toegelicht ook van toepassing is op foorkramers. Wat gebeurt er als in een bepaalde gemeente een kermis mag doorgaan en in een andere gemeente niet? Kan dan voor die laatste periode een beroep worden gedaan op het beschermingsmechanisme?

Tussenkomst van Bart Dochy

Bart Dochy stelt dat zijn vraag over de organisatie van evenementen zeer specifiek ging over vzw's of gemeentelijke verenigingen die geen personeel in dienst hebben, maar in het kader van de voorschotregeling proberen een beroep te doen op de VLAIO-middelen met respect voor het protocol dat met de cultuursector is overeengekomen. Hij heeft het over evenementen zoals stoeten en lokale festivals, waarvan de organisatoren vandaag al met grote zekerheid kunnen zeggen dat hun evenement in 2021 niet zal kunnen doorgaan volgens het huidige protocol. Misschien verdient het dan de voorkeur de bijdrage aan deze evenementen te beperken tot de vaste kosten die ze hoe dan ook hebben. Die bijdrage kan helpen om de sprong naar 2022 te maken. Dat zou minder kosten aan de overheid dan de voorschotregeling maar zou de organisatoren wel de gelegenheid geven deze moeilijke periode te overbruggen.

Tussenkomst van Robrecht Bothuyne

Robrecht Bothuyne meent dat de voorschotregeling voor evenementen heel wat mogelijk maakt. De vraag is echter hoe wordt omgegaan met wijzigende regelgeving. Een evenement dat nu wordt gepland, zal mogelijk in de toekomst niet of slechts gedeeltelijk kunnen doorgaan, hoewel de kosten zijn gemaakt. In welke mate kan die steunmaatregel dan nog worden toegepast?

Tussenkomst van Tom Ongena

Tom Ongena vindt het een zeer goede zaak dat de Vlaamse Regering, in overleg met de Federale Regering, na de moeilijke beslissing over de restaurants en cafés met een belangrijk steunpakket komt.

De afwijking voor de horecazaken die in hoofdzaak leven van takeaway en meer dan 50 procent van de omzet hieruit halen, wijkt af van de communicatie waarbij werd gesteld dat elk café of restaurant dat moet sluiten hoe dan ook die steun zal krijgen. Het is goed dat de minister snel verduidelijkt dat deze eetgelegenheden enkel een premie kunnen bekomen als ze een omzetverlies van 60 procent kunnen aantonen. Het lid kreeg al snel vragen van restaurateurs die daardoor twijfelden of ze wel afhaalmaaltijden zouden aanbieden. Tom Ongena vraagt de minister goed

na te gaan of deze regeling geen onnodige nevenschade veroorzaakt bij zaken die voor de crisis al leefden van zowel afhaalklanten als zaalklanten.

Het lid kan het Help in de zorg-initiatief van de minister enkel toejuichen. Het is belangrijk om de mensen die vandaag zonder job vallen aan te moedigen om de gaten in de zorgsector te helpen dichten.

Tom Ongena ziet drie categorieën van mensen die vandaag zonder job vallen. Een eerste groep zijn de zelfstandigen zelf, bijvoorbeeld de restaurateur die geen afhaalmaaltijden zal aanbieden, maar die wel tijdelijk in de zorgsector wil bijspringen. Kunnen zelfstandigen dat doen en heeft dat mogelijk een invloed op de steun die ze krijgen omdat ze hun zaak moeten sluiten?

Een tweede groep zijn de tijdelijk werklozen die kunnen worden ingeschakeld in de zorg. Uit het verleden blijkt dat dit enkel kan slagen als de tijdelijk werklozen er iets kunnen aan overhouden. Daarover zou er snel duidelijkheid moeten komen. De minister verwees al naar de beroepsinlevingsstage.

Tom Ongena vraagt ook aandacht voor de flexi-jobbers. Veel mensen hebben een flexi-job in de horeca en hebben dat bijkomende inkomen nodig om de rekeningen te kunnen betalen of de levenswijze van voor de coronacrisis aan te houden. De vraag is niet dat die mensen een tijdelijke werkloosheiduitkering zouden krijgen, wel dat die mensen ook aan de slag zouden kunnen gaan in Help in de zorg. Deze groep mag niet uit het oog worden verloren.

Tussenkomst van Maurits Vande Reyde

Maurits Vande Reyde sluit zich aan bij vraag van Tom Ongena over de steunmaatregelen voor restaurants en cafés. Het lid verneemt van vele lokale horeca-uitbaters dat het niet zo eenvoudig is om het omzetverlies in de referentieperiode aan te tonen. Nu kan er weliswaar ook een andere periode worden gehanteerd en een starter kan op basis van een financieel plan een aanvraag indienen, maar veel zelfstandigen blijven het daarmee moeilijk hebben. Hoe gaat VLAIO om met dossiers van zelfstandigen die dat omzetverlies niet kunnen aantonen?

Het lid verwijst naar de gedachtewisseling van 1 oktober 2020 over de aanpak van de coronacrisis (*Parl.St.* Vl.Parl. 2020-21, nr. 511/1). De minister kondigde daarin een overleg aan met de federale minister van Economie en Werk. Het lid neemt aan dat er ook in het Overlegcomité onderling wordt afgestemd. Zijn er bepaalde maatregelen gealigneerd en zal er in de toekomst nog verder worden overlegd om een gemeenschappelijke strategie uit te stippelen?

De minister verwees in de eerdere gedachtewisseling naar enkele problemen bij de uitwerking van het Welvaartsfonds. Is er daarin al een doorbraak bereikt?

De Vlaamse Regering stelt investeringen in het vooruitzicht en stelt daarvoor een bedrag van 4,3 miljard euro voorop. Is het realistisch om daarmee te starten in 2021? Of worden bepaalde investeringen al uitgesteld?

Tot slot roept Maurits Vande Reyde de leden van de andere fracties, in het bijzonder de N-VA- en Vlaams Belangfractie, op om juiste informatie te geven aan ondernemers in de horeca. Het lid heeft als schepen van Economie met talrijke horeca-uitbaters in Diest gesproken. Hij heeft veel verwensingen naar zijn hoofd gekregen, maar het is op geen enkel moment bij hem opgekomen te zeggen dat hij een andere beslissing zou hebben genomen. De restaurant- en caféhouders hebben er geen enkele boodschap aan dat iemand tot een andere beslissing zou zijn gekomen. Indien de maatregel gezamenlijk wordt genomen in het Overlegcomité, moet daar ook gezamenlijk voor worden uitgekomen. Dat is voor het lid een kwestie van

leiderschap en politieke moed. Het kan niet dat er ministers en parlementairen zijn die de indruk blijven geven dat ze niet echt achter de verstrenging van de in consensus genomen maatregelen staan. Het is ook geen communautaire kwestie, maar een kwestie van volksgezondheid.

Tussenkomst van Andries Gryffroy

Andries Gryffroy merkt op dat mensen die een uitkering voor tijdelijke werkloosheid krijgen zich niet altijd bewust zijn van het feit dat ze een bruto-uitkering krijgen. Op de uitkering wordt normaal 26,75 procent bedrijfsvoorheffing ingehouden, maar voor mei 2020 tot en met december 2020 is de bedrijfsvoorheffing verlaagd tot 15 procent. Iemand die halftijds tijdelijk werkloos is en halftijds aan de slag is, kan daardoor de indruk krijgen dat hij netto evenveel of meer overhoudt dan wanneer hij voltijds werkt. De fiscale afrekening zal echter in 2021 volgen. Dit kan worden opgevangen door, in akkoord met de werknemer, meer voorheffing in te houden op het loon van de halftijdse tewerkstelling.

Het lid beseft dat dit een federale materie is, maar vraagt dat op de website van VLAIO zou worden vermeld dat de voorheffing van 15 procent tot gevolg kan hebben dat er volgend jaar extra belastingen moeten worden betaald. Dat is een vorm van duidelijke communicatie aan de burger.

Tussenkomst van Imade Annouri

Imade Annouri sluit zich aan bij de opmerkingen en de vraag van Tom Ongena over de zijinstroom in de welzijnssector. Hoe kan ervoor worden gezorgd dat dit zo snel mogelijk kan gebeuren en dat zoveel mogelijk mensen die overgang kunnen maken?

Freelancers genieten geen hoge bescherming op de arbeidsmarkt. Dat is ook het gevolg van de keuze die ze hebben gemaakt om flexibel te kunnen werken. Op dit moment zien de freelancers echter dat er veel sympathie gaat naar de werknemers in de horeca en andere sectoren en voelen ze zich in de steek gelaten. Is de minister extra mogelijkheden aan het bekijken om de freelancers een perspectief te bieden, zeker gelet op het feit dat er alweer strengere maatregelen op komst zijn? Een nieuwe lockdown, die misschien onvermijdelijk is, zou voor deze kwetsbare groep een zware klap zijn.

Imade Annouri vraagt de minister om bij alle stappen die ze zet altijd aandacht te hebben voor het mentale welzijn van de ondernemers en de andere mensen die op dit moment worden getroffen door de crisis. Er zijn berichten over drama's in de evenementensector. Welzijnsspecialisten wijzen ook op de enorme impact van de maatregelen op de mentale gezondheid van mensen, niet in het minst op ondernemers die hun levenswerk verloren zien gaan, geen perspectief meer zien en dan nog vaak geïsoleerd staan. Op welke manier wordt er niet enkel financieel ondersteund maar is er bij de ondersteuning van ondernemers ook aandacht voor het mentale welzijn, eventueel in samenwerking met de minister van Welzijn? Ondernemers die steun vragen, zouden elke keer de boodschap moeten krijgen waar ze terecht kunnen als ze met andere vragen zitten.

De minister heeft aangekondigd dat er een extra communicatiecampagne komt over werkbaar werk en telewerk. Telewerk heeft naast voordelen ook nadelen en daar mag meer aandacht voor zijn. Er is al een website waar werkgevers en werknemers terechtkunnen voor advies over de aanpak van telewerk en goede praktijken. Hoe zal de minister ervoor zorgen dat er veel mensen worden bereikt door de campagne?

Tussenkomst van Caroline Gennez

Caroline Gennez verwijst naar de toelichting waarin de minister stelde dat de hotels niet moeten sluiten. De vraag is of de hotels daar zelf tevreden mee zijn. Er is sprake van een omzetdaling van 85 tot 90 procent en vaak loont het dan niet meer de moeite om open te blijven. Een aantal hotels sluit minstens tijdelijk de deuren. Een oplossing zou kunnen zijn om sectorafspraken te maken en in een stad als Mechelen bijvoorbeeld nog één hotel te openen en de winst te verdelen. Dat is een vernieuwende praktijk waarvoor er op dit moment onvoldoende draagvlak lijkt, ondanks de grote solidariteit in de sector. Extra compensatie voor de hotels is volgens het lid wel gepast.

De brouwerijcontracten van cafés zijn een oud zeer. Het is een federale bevoegdheid, maar in Vlaanderen is er een protocolakkoord tussen de brouwerijen en de cafés. De contractuele afnameverplichtingen zijn een zware dobber voor de cafés. Wil de minister in overleg met de federale minister van Economie ijveren voor het aanpassen van de gedragscode in de horeca, zodat de uitbaters niet langer verplicht zijn om drank af te nemen die ze door de sluiting niet mogen verkopen?

In de modesector is de omzet met meer dan 50 procent gedaald. De sector vraagt om de soldenperiode vooruit te schuiven. Dat is een federale bevoegdheid, maar wat is het advies van de minister in dit verband? Ook de consument moet worden beschermd, stelt het lid.

De minister wees al op de terugval in de dienstenchequesector. De werknemers zijn bang omdat ze moeten poetsen bij mensen die in quarantaine zitten of waar er zieke kinderen zijn. Het is een goede zaak dat de minister aandacht schenkt aan (bijkomende) veiligheidsrichtlijnen. De minister wil ook het opnieuw invoeren van de extra coronavergoeding bekijken. Caroline Gennez heeft daar geen principieel bezwaar tegen, maar vindt wel dat die minder vrijblijvend mag zijn dan de eerdere maatregel. Het zijn de huishoudhulpen die het risico lopen en vaak onvoldoende beschermd zijn. Een nieuwe premie zou dan ook in de eerste plaats aan hen ten goede moeten komen. Opnieuw een vrijblijvende premie zou een suboptimale investering zijn.

Een ander element in de dienstenchequesector is de eindejaarspremie. Caroline Gennez verwijst naar de unaniem goedgekeurde resolutie van 8 juli 2020 over de versterking van de rentabiliteit en de werkbaarheid in de dienstenchequesector (*Parl.St.* Vl.Parl. 2019-20, nr. 414/3). Iedereen was het erover eens dat de huishoudhulpen heel belangrijk maatschappelijk werk doen, dat het zwaar werk is en dat de verloning niet goed is. Omdat ze wegens de coronacrisis in tijdelijke werkloosheid werden geplaatst, dreigen heel wat dienstenchequewerknemers opnieuw de rekening te betalen wanneer de eindejaarspremie wordt uitgekeerd. De werknemersorganisaties deden een oproep om bij de berekening van de premie de dagen tijdelijke werkloosheid gelijk te stellen aan gewerkte dagen. Federgon zou die vraag negatief hebben beantwoord en dat is volgens het lid niet in de geest van de parlementaire resolutie. Huishoudhulpen, die gemiddeld 1000 euro per maand verdienen, kunnen daardoor tot 120 euro verliezen. Nochtans bestaat er in de sector een fonds voor bestaanszekerheid. Caroline Gennez vraagt dat de minister het overleg zou trekken om Federgon te overhalen om een volwaardige premie uit te keren.

Op 23 oktober 2020 zou er een nieuw Overlegcomité plaatsvinden. Wat is het standpunt van de Vlaamse Regering inzake de cultuur- en evenementensector? Wil de Vlaamse Regering die open houden, zoals enkele Vlaamse ministers dat blijkbaar ook wilden voor de horecasector? Gaat de Vlaamse Regering met een open mandaat naar het comité of is er al een duidelijk standpunt bepaald?

Tussenkomst van Kurt Vanryckeghem

Ook *Kurt Vanryckeghem* vraagt aandacht voor de hotelsector, die momenteel met een zeer zware onderbezetting kampt. Worden er voor de hotels speciale maatregelen genomen?

Voor het Vlaams Beschermingsmechanisme moet een omzetverlies van 60 procent ten opzichte van dezelfde periode van vorig jaar worden aangetoond. Voor recente starters wordt rekening gehouden met het businessplan, maar dat is volgens het lid vaak voorzichtig opgesteld. De minister liet verstaan dat er ook een andere referentieperiode kan worden gebruikt. Kan de minister dat verduidelijken?

Tussenkomst van Axel Ronse

Axel Ronse gaat in op de problematiek van tijdelijke werkloosheid. Het lid denkt dat de intenties van de minister goed zijn en ook op papier lijkt alles goed geregeld. Er zijn dan ook goede stappen gezet, zoals de uitbreiding van de taken in het VDAB-decreet en het aanvragen van de machtiging om de gegevens van tijdelijk werklozen te gebruiken. Maar volgens het lid blijven er grote knelpunten. Zeven maanden na de start van de crisis zijn er 120.000 tijdelijk werklozen in Vlaanderen, waarvan er slechts 2300 zich bij VDAB hebben ingeschreven. Het goede verhaal van Help in de zorg neemt niet weg dat men de olifant in de kamer moet durven zien. Zou het geen goede maatregel zijn dat iedereen die tijdelijk werkloos is zich verplicht moet inschrijven bij VDAB? Kan de minister nagaan of dit op korte tijd kan worden geregeld? Het zou helpen om kort op de bal te spelen. In Nederland geldt nu een opleidingsverplichting voor tijdelijk werklozen.

Uit contacten heeft het lid geleerd dat er ook bij werkgevers angst is om goede werknemers in tijdelijke werkloosheid uit te lenen aan andere bedrijven. Tijdelijk werklozen krijgen nu een uitkering van 70 procent van hun loon. Maar een verlies van 30 procent is misschien niet voldoende als financiële prikkel om tijdelijk elders aan de slag te gaan. Axel Ronse roept op om ook dat debat te voeren, zonder iemand politiek na te wijzen. Het lid engageert zich om een plan op te maken voor de aanpak van de knelpunten, want dat is echt nodig.

Naast de tijdelijk werklozen zijn er de andere niet-actieven. Mensen die al lang niet-beroepsactief zijn maar ook langdurig zieken, mensen in SWT, leefloongerechtigden enzovoort, zouden bijvoorbeeld in woonzorgcentra kunnen worden ingezet. De focus mag niet enkel op de tijdelijk werklozen liggen.

Axel Ronse vindt het belangrijk dat de culturele manifestaties en evenementen zoveel mogelijk blijven doorgaan. Kortrijk heeft met Vlaamse steun Depart XXL uitgewerkt en dat vindt het lid als schepen van Cultuur zeer belangrijk. De corona-crisis zal nog zijn tijd duren en dat mag geen aanleiding zijn om als samenleving onder een steen te kruipen. Er moeten slimme manieren worden gezocht om zoveel mogelijk voorstellingen, evenementen en tentoonstellingen te laten plaatsvinden. De mensen hebben daar nu nood aan.

Als het Overlegcomité er toch voor zou kiezen om beperkingen op te leggen, kan het lid zich inbeelden dat zijn partij een pragmatische houding zal aannemen. Maar dat betekent niet dat hij als parlementslid van standpunt zal veranderen. Zo vindt Axel Ronse nog steeds dat de restaurants en cafés niet hadden mogen gesloten worden. De horeca kan coronaproof werken en de beste steunmaatregel is dan de sector open te houden. Hij zal de beslissing van het Overlegcomité echter respecteren.

Het was volgens het lid absurd dat restaurants bij afhaalmaaltijden geen alcohol zouden mogen meegeven. Maar ook de rechtzetting daarvan is absurd. Waarom mag dit maar tot 20 uur? Het lid hoopt dat de minister in het Overlegcomité hierbij

nog opmerkingen formuleert en dat het ministerieel besluit in die zin kan worden aangepast.

Axel Ronse sluit zich ook aan bij de tussenkomst van Imade Annouri over het mentale welzijn van ondernemers. Hij merkt ook in zijn stad dat de coronacrisis enorm zwaar begint door te wegen. Het is voor hem niet duidelijk hoe dit probleem door de Vlaamse overheid kan worden opgelost. Misschien moeten VLAIO en de partners van de Vlaamse overheid proberen om snel problemen te detecteren en snel door te verwijzen naar een deskundige in psychosociale begeleiding. Wat voor ondernemers geldt, geldt ook voor werknemers. Vele werknemers zijn ongerust over de toekomst van hun bedrijf.

Tussenkomst van Yves Buysse

Yves Buysse noemt het sluiten van de cafés en restaurants de meest in het oog springende maatregel van het Overlegcomité van 16 oktober 2020. De sector moest de voorbije periode al draaien op een structureel sterk verminderde omzet door de beperkingen wat betreft het ruimtegebruik en de andere maatregelen om coronaproof te werken. Minstens in de perceptie kwam deze beslissing voor vele uitbaters, personeel en klanten over als onrechtvaardig en stigmatiserend.

Vlaams Belang was op geen enkele manier betrokken bij die beslissing van het Overlegcomité. Yves Buysse ziet dan ook niet in waarom daarop geen kritiek zou mogen worden gegeven.

Dat de steunmaatregelen nu niet meer forfaitair zijn maar gerelateerd aan de omzet is vanzelfsprekend een goede zaak. De forfaitaire premies zorgden in de eerste golf voor enige wrevel. Iedereen kent ondernemers en zelfstandigen die plotseling meer overhielden dan ze verdienden door hard te werken. Het lid wijst ook op het verschil tussen de vaste kosten van een klein dorpscafé en een groot restaurant met veel personeel in dienst.

De VLAIO-website is voor vele ondernemers een referentie en het is natuurlijk een betere bron dan berichten in de pers of sociale media. Op de website leest het lid dat de premie 'normaal gezien' kan worden gecombineerd met takeaway. De specifieke voorwaarden moeten nog worden bepaald. Zijn er dan nog andere voorwaarden dan de 50 procentregel? Yves Buysse vraagt de minister om zeer behoedzaam te zijn voor onbedoelde gevolgen daarvan.

Indien de voorwaarden voor het aanbod van takeaway op punt staan, is er ook aandacht nodig voor de vraagzijde. Er zijn al heel wat initiatieven genomen, maar ziet de minister binnen haar Vlaamse bevoegdheden nog mogelijkheden om particulieren en bedrijven aan te moedigen om op het aanbod van afhaalmaaltijden in te gaan? Dat zou misschien kunnen in samenwerking met de lokale besturen.

Yves Buysse begrijpt uit de toelichting van de minister dat de aanvraag voor de nieuwe premies pas op 16 november 2020 kan gebeuren. Dat houdt in dat de uitbetaling niet voor december kan gebeuren, dit terwijl de facturen nu en de komende weken blijven binnenlopen. Het lid vraagt om niet te wachten tot na de afloop van de eerste sluitingsperiode om de betalingen te starten.

Het lid verneemt dat horecaondernemers ook problemen ondervinden bij het aanvragen van een banklening voor renovatie, aankoop of overname. Het is begrijpelijk dat de banken voorzichtig zijn, maar het zou toch te betreuren zijn dat goede projecten hierdoor geen doorgang kunnen vinden. Kan de Vlaamse Regering in dat verband nog bijkomende maatregelen in het vooruitzicht stellen? Bij de overname van een bestaande zaak wordt niet alleen het ondernemerschap van de overnemer

beloond maar kan misschien ook een faillissement van de overlatende ondernemer worden vermeden.

Yves Buysse las in de pers ook dat uitbaters van restaurants en cafés niet begrijpen waarom ze verder zouden moeten betalen voor auteursrechten voor muziek die niet zal worden gespeeld. Blijkbaar loopt er daarover overleg met Horeca Vlaanderen. Misschien kan de minister dat overleg faciliteren?

Tussenkomst van Allessia Claes

Allessia Claes verwijst naar het talentenoffensief dat de minister heeft aangekondigd. De focus ligt daarbij op het stimuleren van de leercultuur in Vlaanderen. Ook in de aanbevelingen van de relancecomités is het motto 'opleiden, opleiden, opleiden'.

In een analyse van de tijdelijk werklozen tijdens de economische crisis van tien jaar geleden stelden onderzoekers vast dat er heel wat drempels zijn om een opleiding te volgen. De communicatie was te versnipperd, het aanbod onduidelijk en niet aangepast aan de specifieke situatie van de werklozen enzovoort. Nu de machtiging er is, kan VDAB die tijdelijk werklozen beter bereiken. Maar welke andere drempels zijn er volgens de minister nog die de tijdelijk werklozen verhinderen om effectief een opleiding te volgen en hoe kunnen die worden weggewerkt?

In Nederland moeten werkgevers een opleidingsplan voorleggen bij de aanvraag van tijdelijke werkloosheid. Tijdelijke werkloosheid is in België een federale bevoegdheid, maar wat is het standpunt van de minister daarover?

In de welzijnssector zijn er structurele tekorten. Het lid las over het initiatief Tea for two dat voor extra handen in woonzorgcentra wil zorgen. Het gaat om een gezamenlijk initiatief van drie woonzorgcentra en drie maatwerkbedrijven. Wat is de visie van de minister op dit initiatief? Welke lessen kunnen uit dit project worden getrokken en kan het niet breder worden uitgerold over heel Vlaanderen?

Ook de luchtvaartsector is zwaar getroffen door de coronacrisis. Aviato, het tewerkstellingscentrum van de luchthaven, ziet dat er in het passagierssegment veel tijdelijke werkloosheid is maar dat er aan de cargozijde nog vraag is naar extra personeel. Aviato probeert aan een juiste matching te doen maar stelt vast dat er bepaalde competenties ontbreken bij de tijdelijk werklozen. Ook het uitlenen van personeel wordt overwogen. Zal de minister nog extra initiatieven nemen om de luchtvaartsector te ondersteunen?

Tussenkomst van Robrecht Bothuyne

Robrecht Bothuyne vraagt hoe de maximumbedragen van het Vlaams Beschermingsmechanisme werden berekend.

Voor het lid is communicatie bijzonder belangrijk. Er zijn nog steeds ondernemers die niet op de hoogte zijn van het bestaan van het beschermingsmechanisme. Samen met de sectoren, ondernemingsorganisaties enzovoort moet werk worden gemaakt van een gedegen communicatie om het instrument in de markt te zetten.

Er werden al verschillende vragen gesteld over de inzet van tijdelijk werklozen en het versterken van hun competenties. Op 22 oktober 2020 was er een eerste interministerieel comité Werk. Is er gesproken over een wijziging aan het federale kader, die in de lijn ligt van de Vlaamse beleidsintenties? Wat ligt er op tafel en wat is de reactie van de federale minister?

Maurits Vande Reyde wees erop dat parlementsleden zich bewust moeten zijn van de impact van hun woorden. Robrecht Bothuyne merkt op dat de minister-president

in de plenaire vergadering van 21 oktober 2020 heel uitdrukkelijk de in het Overlegcomité genomen maatregelen verdedigde. Het is volgens het lid echt nodig om, eens een beslissing is genomen, die eensgezind te verdedigen. Andere communicatie leidt af en zorgt voor onzekerheid bij de ondernemers op het terrein.

2. Antwoord van de minister

Voor minister *Hilde Crevits* is deze crisis ongezien. Ze heeft dan ook de intentie om goed samen te werken met de federale overheid en de andere regio's. De minister wil al haar contacten gebruiken om tot oplossingen te komen. Ze geeft een voorbeeld vanuit haar bevoegdheid Landbouw. Door zeer goede diplomatie kon, na lang onderhandelen, worden bekomen dat de Belgische regio's aparte plannen mogen indienen in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid.

Iedereen heeft het recht om een ander standpunt te hebben over wat er is beslist. Maar uiteindelijk moet men voortwerken met het kader dat werd beslist. De minister zelf was aanwezig toen werd beslist de cafés en restaurants te sluiten. Ze was daar persoonlijk geen voorstander van maar is, na een zeer lange discussie, samen met de minister-president van de Vlaamse Regering akkoord gegaan met die beslissing, ook omdat de sluiting eventueel kan voorkomen dat er nog meer drastische maatregelen moeten worden genomen.

De minister verwijst ook naar het actualiteitsdebat in de plenaire vergadering van 21 oktober 2020. Niemand pleit ervoor het economische en maatschappelijke verkeer te beperken, maar in het actualiteitsdebat werden de motieven voor de genomen beslissingen al toegelicht.

2.1. Economie

De minister reageert eerst op de tussenkomst over PMV en LRM. Philippe Muyters kent het dossier zeer goed en weet dat een fusie niet voor de hand ligt. Het is ook duidelijk dat Limburg absoluut geen vragende partij is voor een eenmaking.

De minister wil het aangekaarte probleem zeker bekijken, maar de staatssteunregels zijn duidelijk: als er een overheidslening loopt, kan het bedrijf er geen andere krijgen. Het principe is dat een overheidslening niet kan worden gebruikt om een andere lening af te betalen.

PMV meldt intussen dat er voor twee lopende leningen effectief een risico van onverenigbaarheid met de staatssteunregeling bestaat. Mogelijk kan dit worden opgevangen door afspraken onder de verstrekkers van de leningen over de afbetaling. Het basisprobleem blijft dat de samenwerkingsovereenkomst niet toelaat dat er zowel door PMV als door LRM een lening wordt verstrekt. Dat opheffen, zou een aanpassing van of een addendum bij de bestaande overeenkomst vergen.

Als er een oplossing is, zal de minister die zeker steunen, maar het moet een oplossing zijn die standhoudt.

Indien ze concrete cases kennen, vraagt de minister dat de commissieleden de ondernemers aanmoedigen om contact op te nemen met de VLAIO-bedrijfsadviseurs.

De events en de kermissen kunnen het beschermingsmechanisme aanvragen indien er een omzetdaling is van 60 procent. Ook hier is het belangrijk dat de kermisuitbaters op de hoogte zijn en de ondersteuning aanvragen. Een aantal kermissen is geannuleerd, andere zijn toegelaten maar met beperkingen inzake het aantal bezoekers.

De minister vindt het belangrijk dat evenementen kunnen blijven doorgaan op een veilige manier. Organisatoren die nu een voorschot aanvragen, moeten dat niet terugbetalen wanneer het evenement niet kan doorgaan door de opgelegde maatregelen. Omdat er nu een schemerzone is, met een verscherping van de maatregelen, wil de minister dit verder bekijken met VLAIO. De suggesties van Bart Dochy worden daarbij meegenomen.

Verschillende leden stelden vragen over de mogelijkheid van takeaway. Indien een restaurant overschakelt op afhaalmaaltijden, vindt de minister het logisch en rechtvaardig dat de volledige omzet in 2019 wordt bekeken en vergeleken met dezelfde periode in 2020. Het werken met afhaalmaaltijden door restaurants kan volgens de minister worden aangemoedigd en ze hoopt dat het ingeburgerd geraakt. Maar voor een restaurant dat in 2019 al meer dan de helft van zijn omzet daaruit haalde, was takeaway al ingeburgerd. Bovendien kunnen de afhaalrestaurants gewoon open blijven. Er zijn geen andere modaliteiten dan de regel van 50 procent.

Dat er geen alcohol mag worden verkocht na 20 uur staat in de notificatie van het Overlegcomité. Het is dus geen beslissing die later werd genomen. Het ministerieel besluit geeft uitvoering aan de beslissing die gezamenlijk in het Overlegcomité werd genomen. De minister heeft er ook wel bedenkingen bij dat er na 20 uur geen alcohol zou mogen worden verkocht, maar dat het wel zou mogen bij takeaway.

De mogelijkheid om zich voor het beschermingsmechanisme te baseren op de periode van vier weken (19 oktober tot en met 18 november 2020) is er gekomen omdat enkele goede weekends in oktober voor de restaurants een vertekend beeld kunnen geven.

Voor starters kan er worden gewerkt met een financieel plan en de verwachte omzet. Indien de zaak al een tijd open is geweest, kan met een referentieperiode worden gewerkt. Het ligt wel moeilijk voor ondernemers die net zijn gestart. Dat moet individueel worden bekeken met het oog op een oplossing op maat, want ook zij hebben vaste kosten.

Indien de leden vragen krijgen van starters, vraagt de minister de boodschap mee te geven dat ze zich tot VLAIO moeten wenden. Hun dossier kan dan individueel worden bekeken. Een businessplan kan ook worden geactualiseerd.

In antwoord op Imade Annouri stelt de minister dat er voor haar geen vergeten sectoren zijn als het gaat over de steunmaatregelen. Iedere zelfstandige ondernemer komt in aanmerking voor het Vlaams Beschermingsmechanisme wanneer er een omzetverlies is van 60 procent. Indien de leden toch nog gevallen kennen die niet in aanmerking komen, vraagt de minister die te melden.

Ook de hotels kunnen de premie krijgen als ze 60 procent omzetverlies kunnen aantonen. In veel gevallen komen ze in aanmerking voor de hogere plafonds. In de eerste periode was dat in mindere mate het geval. De minister begrijpt dat het voor hotels een zeer moeilijke periode is. Een hotel nabij de luchthaven bijvoorbeeld zal in deze periode maar weinig overnachtingen tellen terwijl de vaste kosten doorlopen. De minister zit dan ook nog gewrongen met de beslissing dat hotels niet moeten sluiten.

De brouwerijcontracten betreffen een federale aangelegenheid. Horeca Vlaanderen heeft de Vlaamse overheid niet aangesproken in dat verband.

De klap op het mentale welbevinden is in de hele samenleving enorm groot. Het telewerken vraagt ook heel grote omschakelingen in de bedrijven. De minister wil het gebruik van de werkbaarheidscheques verder promoten. De cheques worden

nog te weinig gebruikt, terwijl ze net in deze tijden nuttig kunnen zijn om pistes te zoeken om in de bedrijfscontext het welbevinden van mensen te vergroten.

Ondernemers in moeilijkheden kunnen worden begeleid door Dyzo. De minister heeft de budgetten en de capaciteit daarvan verhoogd. Ook de rol van private zorgverstrekkers, zoals psychologen, mag niet worden vergeten.

Het is ook belangrijk dat de ondernemersnetwerken kunnen blijven functioneren. De belangrijkste steun die een ondernemer kan krijgen, is volgens de minister die van een collega in een gelijke situatie. Daarom steunt VLAIO ook peterschapsprojecten.

De website van VLAIO wordt ongeveer 170.000 keer per week geraadpleegd. Het agentschap is de voorbije maanden zeer bekend geraakt bij de Vlaamse ondernemers.

Yves Buysse maakte een opmerking over het feit dat aanvragen voor het nieuwe beschermingsmechanisme pas na 16 november 2020 kunnen worden ingediend. Het is volgens de minister logisch dat aanvragen pas kunnen gebeuren wanneer de periode waarvoor het omzetverlies moet worden aangetoond voorbij is. Het eerste beschermingsmechanisme staat nu nog open voor de voorbije twee maanden. Er kunnen dossiers worden ingediend tot 15 november 2020.

Er wordt wel bekeken of de aanvragen sneller kunnen gebeuren voor de ondernemers die geen omzetverlies moeten aantonen. Daarvoor moet de webmodule nog worden aangepast en ook dat vraagt even tijd.

Inzake de freelancers, die zwak staan op de arbeidsmarkt, zal de minister nagaan wat er mogelijk is in het kader van het relancebeleid.

De voorbereidingen voor het Welvaartsfonds lopen bij PMV. Er is nog geen antwoord van de FSMA.

2.2. Werk

Verschillende leden stelden vragen over het project Help in de zorg. Tijdens de eerste golf was de uitval minder groot in de zorgsector. Het was ook moeilijk om de sprong te maken wegens de grote diversificatie in de sector, ook naar verloning toe. Het was in de eerste golf ook niet duidelijk dat de crisis zo lang zou duren. Nu blijkt dat de werknemers in de eventsector al lang in tijdelijke werkloosheid zitten. Er zijn nu ook veel mensen die spontaan aangeven dat ze willen helpen.

Het is moeilijk te simuleren hoeveel mensen zullen verdienen wanneer ze tijdelijk in de zorgsector werken. Behalve in het geval van een BIS is er in de zorgsector geen cumul met de werkloosheidsuitkering. De sector was ook geen vragende partij voor die cumul, want dan zou het resultaat kunnen zijn dat tijdelijke werknemers plots meer gaan verdienen dan de mensen die nu de job doen. Het barema zal individueel worden bepaald.

Ook zelfstandigen en freelancers zullen de sprong naar de zorg kunnen maken. Met de sector werd overeengekomen dat ze kunnen factureren. Daartoe moeten individuele afspraken worden gemaakt.

De uitkering voor tijdelijke werkloosheid bedraagt 70 procent van het loon, het is dus geen volwaardig loon. De minister gaat ervan uit dat na enkele maanden tijdelijke werkloosheid een volwaardig inkomen in de meeste gevallen beter zal zijn.

De beroepsinlevingsstage kan een interessant instrument zijn, maar kan niet worden ingezet voor hooggeschoolden. Dat wordt verder besproken in het overleg met de federale minister van Werk en Economie.

Flexi-jobs in de zorg zijn niet toegelaten; die regeling is federale materie. De minister zal ook dat punt meenemen in het overleg met haar federale collega.

De situatie in de zorg is zo ernstig dat elke helpende hand welkom is. Natuurlijk moet de kandidaat wel geschikt zijn om te werken in de zorgsector.

Het platform Help in de zorg is ruim opgevat, het mikt niet alleen op tijdelijk werklozen. Er is nu veel aandacht voor de tijdelijk werklozen, die ook vaak als voorbeeld worden aangehaald, maar ook gewone werkzoekenden, jobstudenten en andere niet-beroepsactieven kunnen zich kandidaat stellen.

Enkele leden maakten een opmerking over het inzetten van kwetsbare werkzoekenden, onder meer leefloongerechtigden, in de woonzorgcentra. Principieel moet volgens de minister het hele potentieel van de arbeidsreserve kunnen aangesproken worden. Maar hoewel sommige leefloongerechtigden inzetbaar zijn, waarschuwt de minister voor het maximaliseren van het potentieel. Bij de mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt zijn er met een complexe problematiek, die veel begeleiding nodig hebben. Het is belangrijk dat de mensen die worden ingezet in een ondersteunende functie in de zorg, dat werk ook aankunnen en in groep kunnen functioneren. Een goede individuele matching is dus noodzakelijk.

De communicatie zal ook aan de steden en gemeenten worden gericht. Indien de OCMW's een leefloongerechtigde geschikt achten voor een taak in een woonzorgcentrum, is dat mogelijk.

Axel Ronse verwees naar het beperkte aantal tijdelijk werklozen dat zich inschrijft bij VDAB. De minister wijst op de antwoorden die ze al eerder in de commissie gaf over tijdelijk werklozen. Voor wie voltijds tijdelijk werkloos is, zou een verplichte inschrijving logisch zijn. Maar er zijn ook veel werknemers die slechts tussen één en vier dagen per maand tijdelijk werkloos zijn. De minister bekijkt dit echter met haar federale collega want principieel staat ze volledig achter het idee dat tijdelijke werkloosheid de ideale periode is om een opleiding te volgen. Het lijkt haar niet mogelijk dat een verplichte inschrijving door Vlaanderen wordt opgelegd.

In antwoord op Allessia Claes merkt de minister op dat er op het federale niveau ook een vormingsplicht van twee dagen per maand is voor tijdelijk werklozen. Een drempel is wel dat vele opleidingen maar beperkt kunnen doorgaan. De minister zet maximaal in op onlineopleidingen, maar dat is niet voor iedereen de beste oplossing. Het is wel van belang dat er een besef van urgentie is.

In de luchthaven werden er door Aviato jobdagen georganiseerd. Het kabinet van de minister en VDAB hebben ook initiatieven genomen inzake opleidingen voor luchthavenjobs. Er wordt ook informatie gegeven over de bestaande maatregelen.

De suggesties over Nederland zijn interessant. Nederland kent het stelsel van loonsubsidies, dat wordt gebruikt om onder meer werknemers in de eventsector aan het werk te houden en die periode onder meer voor opleidingen te gebruiken. Dit kan niet zonder meer gekopieerd worden in Vlaanderen maar de minister wil wel de discussie met de Federale Regering en de sociale partners aangaan.

In het kader van Help in de zorg kwam ook de bezorgdheid van werkgevers over het uitlenen van werknemers ter sprake. Hier geldt dat goede afspraken goede vrienden maken. Indien de werkgever communiceert dat er technische werkloosheid is tot het einde van het jaar, kunnen de werknemers perfect elders aan de slag gaan. De minister wil dat er een protocol komt om ervoor te zorgen dat de uitgeleende werknemers ook soepel kunnen terugkeren indien er opnieuw werk is bij de eerste werkgever. De bezorgdheid van de werkgevers en vakbonden hieromtrent is terecht. De federale minister heeft zich geëngageerd dit te bekijken. De

Vlaamse overheid kan hierover geen tripartiteakkoord afsluiten, dat is een federale bevoegdheid.

De campagne over telewerken wordt ondersteund door de sociale partners. Er komt ook een degelijke communicatie om zoveel mogelijk mensen te bereiken.

De reguliere sector kan misschien nog leren van de sociale economie inzake mentaal welbevinden en werkbaar werk. In de sociale economie werd extra ingezet op het mentale welzijn en het welbevinden van kwetsbare werknemers. De werknemers werden opgebeld en er werden video's gemaakt voor deze doelgroep.

Naar aanleiding van de nieuwe piek zijn er opnieuw terechte bezorgdheden voor de werknemers in de dienstenchequesector. De extra steun voor de sector was belangrijk om de veiligheid en de continuïteit te garanderen. De minister heeft in de interministeriële conferentie voor Werk en Economie de vraag voor een beperking van de RSZ-bijdragen voor dienstenchequewerknemers gesteund. Wat betreft de eindejaarspremie van de dienstenchequewerknemers merkt de minister op dat er ook op federaal niveau een aantal maatregelen op tafel werden gelegd en deze worden besproken.

3. Replieken

3.1. Tussenkomsten van de leden

Bart Dochy herhaalt zijn vraag over organisaties, vzw's of feitelijke verenigingen, die geen personeel in dienst hebben en een beroep willen doen op de maatregel van een terugbetaalbaar voorschot van 60 procent. Heel wat organisaties kunnen niet voldoen aan de voorwaarden om een groen CERM-label te krijgen. Vroeger kregen dergelijke organisaties nog wel subsidies van de provincie, maar die zijn ook weggevallen. De kans is groot dat dergelijke evenementen ook in het voorjaar en de zomer van 2021 niet kunnen doorgaan. Misschien kan voor deze activiteiten en organisaties worden overwogen om in een subsidie te voorzien om de vaste kosten te dekken, in plaats van een terugbetaalbaar voorschot?

Het lid geeft het voorbeeld van de Heksenstoet van Beselare. Wanneer de organisatoren eerlijk zijn over de manier waarop de stoet wordt georganiseerd, kunnen ze geen groen CERM-attest krijgen. Indien ze de zaken anders zouden voorstellen, zouden ze wel groen licht krijgen en een beroep kunnen doen op een voorschot van 60 procent dat door de Vlaamse overheid wordt teruggevorderd als de activiteit plaatsvindt. Op basis van de gegevens die vandaag beschikbaar zijn, is het echter niet evident dat de stoet in de zomer van 2021 op een veilige manier kan doorgaan. Kan er dan niet met de organisatoren worden afgesproken dat het evenement niet doorgaat in 2021, maar dat de Vlaamse overheid tussenkomt in de vaste kosten, zoals de huur van accommodatie en dergelijke? Een dergelijke maatregel zou voordeliger zijn voor de Vlaamse overheid dan de voorschotregeling en zou een oplossing kunnen zijn voor de organisatie van het evenement in 2022.

Tom Ongena komt terug op de problematiek van de flexi-jobbers. Deze groep dreigt vergeten te worden op een moment dat er nood is aan helpende handen. Over de sectoren waarin flexi-jobs mogelijk zijn, wordt op federaal niveau beslist. Het lid heeft daarover overigens al suggesties gedaan aan federale collega's. Naast de flexi-jobs is er ook de mogelijkheid van onbelast bijverdienen, met gelijkaardige voorwaarden (zoals minimaal vier vijfde werken of gepensioneerd zijn). Misschien kunnen flexi-jobbers met de regeling van onbelast bijverdienen worden overtuigd om bijvoorbeeld een onthaalfunctie in een woonzorgcentrum uit te oefenen. Een andere mogelijkheid is de vrijwilligersvergoeding, die weliswaar minder voordelig is. Het is zoeken naar creatieve oplossingen, misschien zijn er nog andere. In een gerichte communicatiecampagne kunnen die aan de flexi-jobbers worden voorgesteld.

Caroline Gennez herhaalt dat in de modesector de omzet met meer dan 50 procent is gedaald. Wordt er daarvoor in een specifieke maatregel voorzien? De soldenperiode is een federale bevoegdheid, maar wat is het advies van de Vlaamse minister van Economie?

Op 23 oktober 2020 is er een nieuw Overlegcomité gepland en daar worden wellicht maatregelen voor de cultuur- en evenementensector besproken. Wat is het standpunt van de Vlaamse Regering daarover? Wil de Vlaamse Regering die sectoren openhouden, zoals enkele Vlaamse ministers dat blijkbaar ook wilden voor de horecasector? Gaat de Vlaamse Regering opnieuw met een open mandaat naar het comité?

Axel Ronse deelt de mening dat er een onderscheid moet worden gemaakt tussen mensen die maar voor een zeer korte duur tijdelijk werkloos zijn en anderen die voor langere tijd in die situatie zitten. Het lid is ook tevreden met de interesse van de minister voor het Nederlandse stelsel van loonsubsidie. Dat voorbeeld zou op het interministeriële overleg moeten worden besproken.

De minister erkent ook dat er nog knelpunten zijn inzake het inschakelen van tijdelijk werklozen in andere bedrijven en sectoren. De protocollen kunnen daar deels aan tegemoetkomen, maar ook andere zaken moeten nog verder worden uitgewerkt. Axel Ronse zal zelf ook een aantal voorstellen op papier zetten.

Met het aanpassen van het VDAB-decreet en het aanvragen van de machtiging om gegevens van tijdelijk werklozen te krijgen, werd er snel geschakeld. Intussen zijn de tijdelijk werklozen ook al door VDAB aangeschreven. Is de minister op de hoogte van gelijkaardige initiatieven ten aanzien van tijdelijk werklozen in Brussel en Wallonië?

Yves Buysse verduidelijkt dat zijn opmerking over het indienen van aanvragen vanaf 16 november 2020 niet ging over zaken die kunnen openblijven maar over de restaurants en cafés die op 19 oktober 2020 moesten sluiten. Die moeten geen omzetverlies aantonen, terwijl de facturen wel blijven binnenlopen. Het lid dringt aan op een snelle aanpassing van de webmodule voor aanvragen. Tijdens de eerste golf werd het snelle optreden van VLAIO sterk geapprecieerd.

Het lid herhaalt ook dat er uit de horecasector signalen komen dat ondernemers die een zaak willen renoveren of overnemen of een nieuwe zaak willen starten daar moeilijk een banklening voor kunnen krijgen. Kan de Vlaamse Regering daarvoor een initiatief nemen?

3.2. Antwoord van de minister

Minister *Hilde Crevits* wil de suggestie van Bart Dochy nader bekijken. Er zijn ook organisaties die niet noodzakelijk vaste kosten hebben als het evenement niet kan plaatsvinden in 2021. Het voorstel heeft wel het voordeel dat het duidelijkheid biedt op langere termijn, terwijl er in het andere geval tot vlak voor het evenement allerlei voorbereidingen moeten gebeuren. De minister wil dit in de Vlaamse Regering bekijken met de andere ministers.

De minister deelt de mening van Tom Ongena dat naar creatieve oplossingen moet worden gezocht. Maar vandaag zijn er nog altijd 200.000 werkzoekenden en 40.000 mensen die langer dan tien dagen tijdelijk werkloos zijn. Dit betekent niet dat er geen aandacht voor de flexi-jobbers moet zijn, die misschien tot de meer kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt behoren.

In antwoord op Caroline Gennez stelt de minister dat voor de modesector ook het beschermingsmechanisme op basis van 60 procent omzetverlies geldt. Daarnaast zijn er ook nog de federale maatregelen.

Wat betreft de vraag van Axel Ronse over tijdelijk werklozen, kan de minister melden dat het Brusselse Gewest informatie over de Vlaamse aanpak heeft opgevraagd. De minister gelooft in samenwerkingsfederalisme en heeft dan ook de nodige stukken bezorgd. Voor Vlaanderen waren de tijdelijk werklozen een prioritaire doelgroep en voor het Brusselse Gewest is dat nog niet het geval.

De minister vraagt Yves Buysse om horecaondernemers die willen investeren en geen banklening krijgen door te verwijzen naar de VLAIO- en PMV-bemiddelaars. Voor bedrijven die gezond waren voor de coronacrisis zijn er zowel op federaal als Vlaams niveau maatregelen voor zowel de korte als de langere termijn, bijvoorbeeld de waarborgen die kunnen worden verleend.

Robrecht BOTHUYNE,
voorzitter

Kurt VANRYCKEGHEM,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

BIS	beroepsinlevingsstage
CERM	COVID Event Risk Model
Dyzo	vzw voor zelfstandigen in moeilijkheden
Federgon	federatie van de HR-dienstverleners
FSMA	Financial Services and Market Authority (Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten)
kmo	kleine of middelgrote onderneming
LDE	lokale diensteneconomie
LRM	Limburgse Reconversiemaatschappij
NWWZ	niet-werkende werkzoekende
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
PMV	ParticipatieMaatschappij Vlaanderen
PMV/z	PMV voor zelfstandigen
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
SWT	stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VLAIO	Agentschap Innoveren en Ondernemen